

Міністерство освіти і науки України
Харківський державний університет харчування та торгівлі
Харківська обласна державна адміністрація
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця
Навчально-науковий інститут фінансів, банківської справи
Національного університету державної фіскальної служби України
Державний університет «Житомирська політехніка»
Львівський торговельно-економічний університет
Всеукраїнська професійна громадська організація
«Спілка податкових консультантів України»
Могильовська філія ПУО «БІП-Інститут правознавства»
(Республіка Білорусь)
Вітебський державний університет ім. П.М. Машерова
(Республіка Білорусь)
Вентспільський університетський коледж (Латвія)
Сопотська Вища Школа (Польща)
Університет фінансів, бізнесу та підприємництва (Республіка Болгарія)
Університет Жиліни (Словацька Республіка)
Клайпедський університет прикладних наук (Литва)

МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ: ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ, МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

**Матеріали I Міжнародної
науково-практичної конференції**

23 квітня 2020 р.

Харків
ХДУХТ
2020

УДК 330.354:339.92
ББК 65.9(4Укр)-96
М55

Організаційний комітет:

Голова комітету: *О.І. Черевко*, д-р техн. наук, проф.

Заст. голови: *Л.М. Янчева*, канд. екон. наук, проф.; *В.М. Михайлов*, д-р техн. наук, проф.;
А.Л. Фоцан, канд. техн. наук, доц.

Члени оргкомітету: *Т.В. Андросова*, дир. ННІЕФ, канд. екон. наук., проф.; *Т.М. Афоніна*, кер. віддлу орг.-інформ. роботи; *В. Бартосова*, канд. екон. наук, доц.; *М.Г. Беспарточний*, д-р екон. наук, доц.; *В.В. Богатирьова*, д-р екон. наук, проф.; *О.М. Жданович*, нач. Видавництва; *Р. Вазов*, д-р філософії, доц.; *О.М. Жданович*, нач. Видавництва; *М. Живітер*, д-р екон. наук, проф., академік; *Л.Г. Карпова*, дир. Деп. науки і освіти ХОДА; *Н.Б. Кацуна*, канд. екон. наук, доц.; *Р. Кіндіріс*, д-р наук з упр., проф.; *О.В. Кот*, канд. екон. наук, доц.; *А.С. Крутова*, д-р екон. наук, проф.; *М.О. Кузельєв*, д-р екон. наук, проф.; *Т.В. Мединська*, канд. екон. наук, доц.; *В.В. М'якінька*, канд. екон. наук, доц.; *О.В. Олійник*, д-р екон. наук, проф.; *Л.І. Рубаненко*, през. АУЕ; *Т.О. Ставерська*, канд. екон. наук., доц.; *Т.В. Шталь*, д-р наук, проф.

Конференцію включено до переліку наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки у 2020 році згідно листа Міністерства освіти і науки України від 05.02.2020 р. № 22.1/10-280

Рекомендовано до видання вченою радою Харківського державного університету харчування та торгівлі, протокол № 7 від 19.02.2020 р.

М55 **Механізми забезпечення сталого розвитку економіки : проблеми, перспективи, міжнародний досвід :** матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф., 23 квітня 2020 р. / редкол. : О. І. Черевко [та ін.]; Харківський держ. ун-т харч. та торг. – Х. : ХДУХТ, 2020. – 277 с.

ISBN 978-966-405-497-0

Збірник містить матеріали доповідей учасників І Міжнародної науково-практичної конференції «Механізми забезпечення сталого розвитку економіки : проблеми, перспективи, міжнародний досвід» (23 квітня 2020 року, ХДУХТ, м. Харків), у яких розглядаються фінансові важелі, обліково-аналітичне забезпечення, соціально-економічні та правові аспекти імплементації цілей сталого розвитку національної економіки з урахуванням міжнародного досвіду та орієнтацією на підвищення професійної компетентності фахівців з управління, адміністрування та міжнародних відносин.

Матеріали друкуються в авторській редакції мовою оригіналу. Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.

УДК 330.354:339.92
ББК 65.9(4Укр)-96

ISBN 978-966-405-497-0

© Харківський державний університет харчування та торгівлі, 2020

СУТНІСТЬ ТА ЗАВДАННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Здатність підприємства стабільно розвиватися та успішно здійснювати господарську діяльність визначається стійкістю до внутрішніх і зовнішніх негативних чинників (загроз), які впливають на його потенціал, характеризуючи рівень його фінансової захищеності. Це змушує підприємців приділяти серйозну увагу забезпеченню фінансової безпеки підприємства.

Дослідження літературних джерел довело, що фінансова безпека підприємства розглядається у ракурсі чотирьох основних підходів:

- 1) організаційно-структурного – як складової економічної безпеки;
- 2) ресурсно-функціонального – як стану захищеності інтересів підприємства;

- 3) статичного щодо оцінки фінансового стану підприємства – як стану ефективного використання ресурсів підприємства з метою його стабільного функціонування;

- 4) динамічного – підхід із застосуванням індексних показників, використання яких дозволяє оцінити динаміку (напрям) розвитку підприємства в тому випадку, якщо фінансову безпеку підприємства пов'язують із реалізацією його фінансової стратегії [1, С. 94].

Підсумовуючи погляди науковців на суть фінансової безпеки можна зробити висновок, що, по-перше, не викликає сумніву організаційно-структурний підхід до визначення фінансової безпеки як складової економічної безпеки підприємства; по-друге, три інших підходи розглядають фінансову безпеку або як певний фінансовий стан підприємства, або як динамічний і сталий його розвиток. Слід зазначити, що автори таким чином або приділяють увагу окремим аспектам цієї дефініції, або намагаються відобразити якомога більше її сутнісних характеристик. Найбільш повне визначення надано І.О. Бланком, який розглядає фінансову безпеку як комплексну систему з певним набором основних характеристик [2].

Узагальнення існуючих наукових підходів дозволило визначити фінансову безпеку підприємства як складову економічної безпеки, яка відображається через систему критеріїв і динамічних показників його стану, що дозволяє підтримувати фінансову стабільність у поточній та стратегічній перспективі, а також ступінь захищеності фінансових інтересів на всіх рівнях фінансових відносин за рахунок ефективного

використання економічного потенціалу підприємства з метою протистояння зовнішнім і внутрішнім загрозам, як реальним, так і потенційним.

Досягти фінансової безпеки суб'єкти підприємництва можуть у разі реалізації певних комплексів завдань, основною стратегічною метою яких має бути забезпечення формування оптимального розміру фінансових ресурсів та їх ефективного використання (див. рис.).

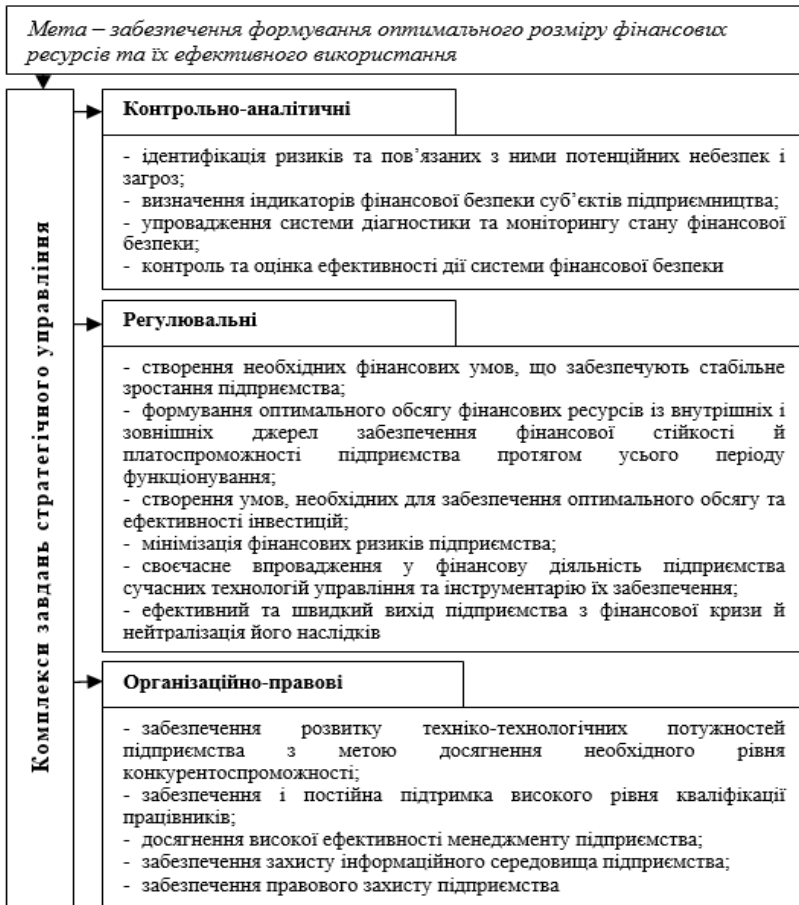

Рисунок – Комплекси завдань щодо запобіганням загрозам фінансовій безпеці підприємства

Слід зазначити, що такий підхід акцентує увагу лише на особливостях фінансово-господарської діяльності підприємств на

мікрорівні, що не відображає взаємозв'язку фінансової безпеки з економічною безпекою підприємства та фінансовою безпекою країни, за рахунок чого втрачається комплексність підходу.

На нашу думку, до розуміння фінансової безпеки підприємства слід підходити комплексно, відзначаючи подвійну роль фінансової системи підприємства, ураховуючи той факт, що вона є сукупністю умов і чинників, які характеризують поточний стан його фінансової діяльності, стабільність, стійкість і поступовість розвитку.

Одночасно фінансова безпека на рівні підприємства є складовою фінансової безпеки країни і виступає, з одного боку, як ступінь інтеграції фінансової системи підприємства в національну фінансово-кредитну сферу; з іншого – певною мірою як незалежність фінансової системи підприємства від фінансово-кредитної сфери країни, що характерно для ринкового середовища.

Інформаційні джерела:

1. Krutova A., Stavarskaya T., Shevchuk I. The problems of the enterprises' financial security // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг : зб. наук. пр. – Харків : ХДУХТ, 2015. – Вип. 1 (21). – С. 92-105

2. Бланк И. А. Управление финансовой безопасностью предприятия / И. А. Бланк. – К. : Эльга; Ника-Центр, 2004. – 784 с.

УДК 330.322:338

С.В. Черкасова, д-р. екон. наук, проф. (*ЛТЕУ, Львів*)

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ НЕБАНКІВСЬКИХ ІНСТИТУЦІЙНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНІ

Модель економічного розвитку, що реалізована в нашій країні, визначає структуру фінансової системи та склад її фінансових інститутів. Економічний розвиток безумовно вимагає й адекватного удосконалення фінансових відносин в країні. В Україні ринкові трансформації призвели до формування й розвитку системи фінансових інститутів. До складу цієї системи входять і небанківські фінансові установи, що є інституційними інвесторами. У цьому наочно проявляються взаємозв'язки розвитку економічної і фінансової систем, адже тільки ефективне функціонування фінансових інститутів спроможне забезпечити вітчизняну економіку необхідним обсягом фінансових ресурсів.

Небанківські фінансові установи, які мають статус

Наукове видання

**МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО
РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ: ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ, МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД**

**Матеріали I Міжнародної
науково-практичної конференції**

23 квітня 2020 р.

Видано в авторській редакції

Відповідальні за випуск: Т.О. Ставерська,
Н.Б. Кащена,
О.М. Жданович

Комп'ютерна верстка: Т.О. Ставерська,
Н.Б. Кащена

План 2020 р. поз. 5

Підп. до друку 21.04.2020 р. Формат 60x84 1/16. Папір офсет.
Ум. друк. арк. 16,1. Тираж 100 прим.

Видавець і виготівник
Харківський державний університет харчування та торгівлі
вул. Клочківська, 333, Харків, 61051
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 4417 від 10.10.2012 р.